

|| SRI HAYAVADANA RANGAVITTALA GOPINATHAYA NAMAHA ||

Blessed by Lord and with His divine grace, we are pleased to publish this Magnanimous Work of Sri Acharya Madhwa. It is a humble effort to make available this Great work to Sadhakas who are interested in the noble path of propagating Acharya Madhwa's Philosophy.

With great humility, we solicit the readers to bring to our notice any inadvertant typographical mistakes that could have crept in, despite great care. We would be pleased to incorporate such corrections in the next versions. Users can contact us, for editable version, to facilitate any value additions.

Contact: H K SRINIVASA RAO, NO 26, 2ND FLOOR, 15TH CROSS, NEAR VIDHYAPEETA CIRCLE, ASHOKANAGAR, BANGALORE 560050. PH NO. 26615951, 9901971176, 8095551774, Email : srkarc@gmail.com

ಕೃತಜ್ಞತೆಗಳು

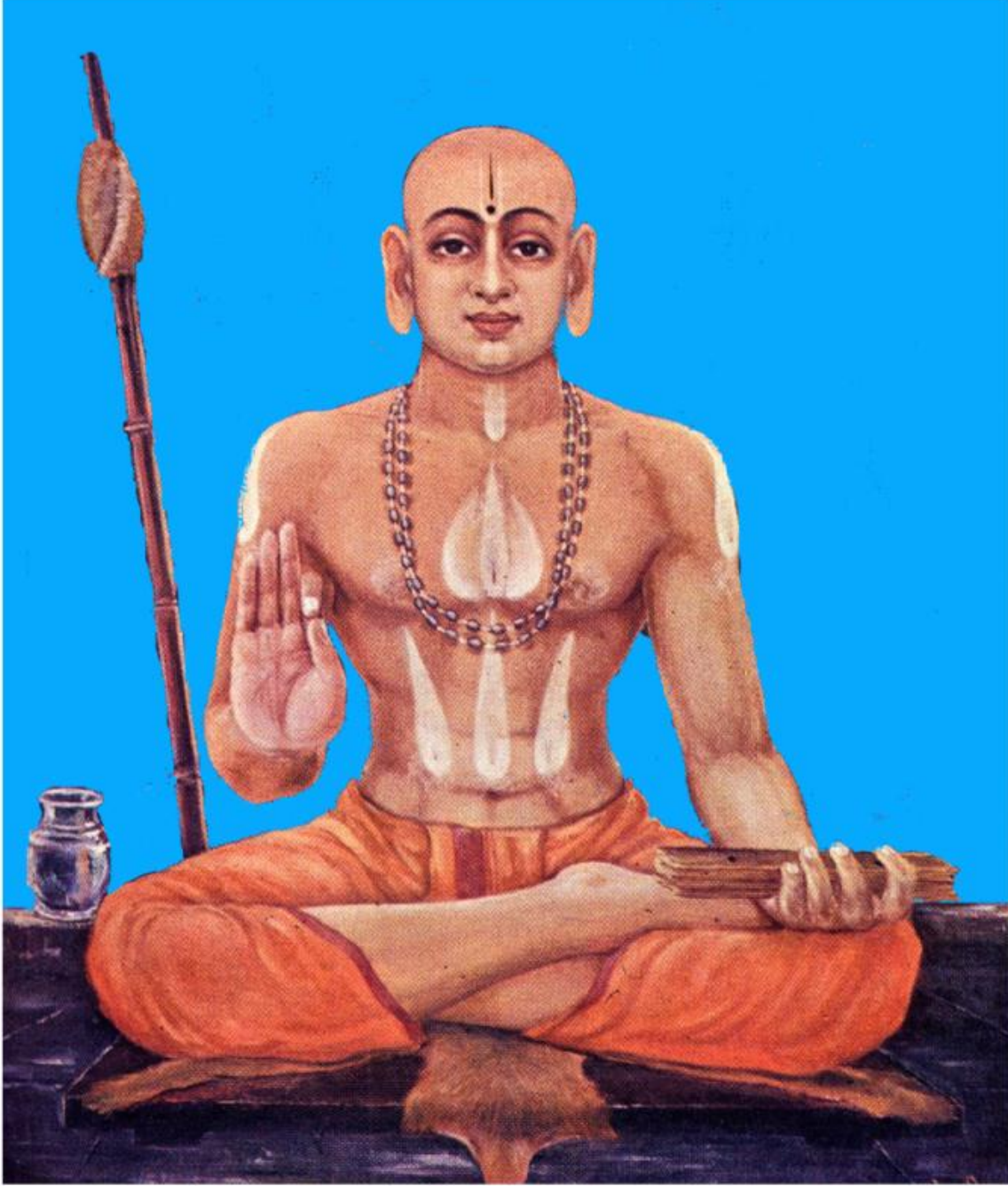

ಜನ್ಮಾಂತರದ ಸುಕೃತದ ಫಲವಾಗಿ ಮಧ್ವಮತದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಲು, ಪ್ರೇಮಮೂರ್ತಿಗಳಾಗಿ ನನ್ನ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದ, ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಿದ, ನನ್ನ ಪೂಜ್ಯ ಮಾತಾ ಪಿತೃಗಳಾದ, ದಿವಂಗತರಾದ ಲಲಿತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಹೆಚ್ ಆರ್ ಅವರ ಸವಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಈ "ಸರ್ವಮೂಲ ಯಜ್ಞ"

“ಮಾತ್ರದೇವೋ ಭವ-ಪಿತೃದೇವೋಭವ-ಆಚಾರ್ಯದೇವೋಭವ”

1. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಅನುನಾಸಿಕದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯು, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇರುವಾಗ, ಅದರ ಜ್ಞಾನದ ಗಂಧವೇ ಇಲ್ಲದವರಂತೆ, ಕನ್ನಡಿಗರು ಇದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಸರಿಯಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಗಾಗಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುಸ್ವಾರಗಳು ಅವಶ್ಯಕ. ಆದ್ದರಿಂದ, ಶ್ರಮವಹಿಸಿ, ಸರಿಯಾದ ಅನುನಾಸಿಕ, ಅನುಸ್ವಾರಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ಓದುಗರು ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲಾಗಿದೆ.
2. ಗ್ರಂಥ ಋಣ: ಆಚಾರ್ಯ ಪ್ರಭಂಜನರಿಂದ ಪ್ರಕಾಶಿತವಾದ ಸರ್ವಮೂಲಗ್ರಂಥಗಳು

|| ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯಃ ||

Tracking:

Sr	Date	Remarks	
1	15/02/2012	Typing Started on	By H K S
2	15/12/2012	Typing Ended on	By H K S
3	27/02/2012	First Proof Reading	By M S Venugopal
4	27/02/2012	Started first proof Correction	By H K S
5	27/02/2012	Finished first proof correction	BY H K S

|| ಈಶಾವಾಸ್ಯೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್ ||

ನಿತ್ಯಾನಿತ್ಯಜಗದ್ಭಾಷ್ಯೇ ನಿತ್ಯಾಯ ಜ್ಞಾನಮೂರ್ತಯೇ |
ಪೂರ್ಣಾನನ್ದಾಯ ಹರಯೇ ಸರ್ವಯಜ್ಞಭುಜೇ ನಮಃ ||
ಯಸ್ಮಾದ್ಭಕ್ತೈಸ್ತರರುದ್ರಾದಿದೇವತಾನಾಂ ಶ್ರೀಯೋಽಪಿ ಚ |
ಜ್ಞಾನಃಸ್ತೂರ್ತಿಃ ಸದಾ ತಸ್ಮೈ ಹರಯೇ ಗುರವೇ ನಮಃ ||

ಸ್ವಾಯಮ್ಭುವೋ ಮನುರೇತೈರ್ಮನ್ವೈರ್ಭಗವಂತಮಾಕೂತಿಸೂನುಂ ಯಜ್ಞನಾಮಾನಂ ವಿಷ್ಣುಂ
ತುಷ್ಠಾವ -

‘ಸ್ವಾಯಮ್ಭುವಃ ಸ್ವದೌಹಿತ್ರಂ ವಿಷ್ಣುಂ ಯಜ್ಞಾಭಿದಂ ಮನುಃ |
ಈಶಾವಾಸ್ಯಾದಿಭಿರ್ಮನ್ವೈಸ್ತುಷ್ಠಾವಾವಹಿತಾತ್ಮನಾ ||
ರಕ್ಷೋಭಿರುಗೈಃ ಸಮ್ರಾಪ್ತಃ ಖಾದಿತುಂ ಮೋಚಿತಸ್ತದಾ |
ಸ್ತೋತ್ರಂ ಶ್ರುತ್ವೈ ಯಜ್ಞೇನ ತಾನ್ ಹತ್ವಾಽವಧ್ಯತಾಂ ಗತಾನ್ ||
ಪ್ರಾದಾಧಿ ಭಗವಾಂಸ್ತೇಷಾಮವಧ್ಯತ್ವಂ ಹರಃ ಪ್ರಭುಃ |
ತೈರ್ವಧ್ಯತ್ವಂ ತಥಾಽನ್ಯೇಷಾಮತಃ ಕೋಽನ್ಯೋ ಹರೇಃ ಪ್ರಭುಃ ||’ ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಡೇ
ಭಾಗವತೇ ಚಾಯಮರ್ಥ ಏವ ಉಕ್ತಃ |

ಈಶಾವಾಸ್ಯೋಪನಿಷತ್

ಈಶಾವಾಸ್ಯಮಿದಂ ಸರ್ವಂ ಯತ್ ಕಿಂಚಿ ಜಗತ್ಯಾಂ ಜಗತ್ |
ತೇನ ತ್ಯಕ್ತೇನ ಭುಂಜ್ವೇಥಾ ಮಾ ಗೃಧಃ ಕಸ್ಯನ್ವಿದ್ ಧನಮ್ || 01 ||

ಭಾಷ್ಯಮ್ - ಈಶವಾಸ್ಯವಾಸಯೋಗ್ಯಮೀಶಾವಾಸ್ಯಮ್ | ಜಗತ್ಯಾಂ -ಪ್ರಕೃತೌ | ತೇನ ಈಶೇನ
ತ್ಯಕ್ತೇನ - ದತ್ತೇನ ಭುಂಜ್ವೇಥಾಃ |

"ಸ್ವತಃ ಪ್ರವೃತ್ತಶಕ್ತತ್ವಾದೀಶಾವಾಸ್ಯಮಿದಂ ಜಗತ್ |
ಪ್ರವೃತ್ತಯೇ ಪ್ರಕೃತಿಗಂ ಯಸ್ಮಾತ್ ಸ ಪ್ರಕೃತೀಶ್ವರಃ |
ತದಧೀನಪ್ರವೃತ್ತಿತ್ವಾತ್ ತದೀಯಂ ಸರ್ವಮೇವ ಯತ್ |
ತದ್ಧತ್ತೇನೈವ ಭುಂಜ್ವೇಥಾ ಅತೋ ನಾನ್ಯಂ ಪ್ರಯಾಚಯೇತ್ |" ಇತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣೈಃ ||01||

ಕುರ್ವನ್ನೇವೇಹ ಕರ್ಮಾಣಿ ಜಿಜೀವಿಷೇಚ್ಛತಂ ಸಮಾಃ |
ಏವಂ ತ್ವಯಿ ನಾನ್ಯಯಥೇತೋಽಸ್ತಿ ನ ಕರ್ಮ ಲಿಪ್ಯತೇ ನರೇ || 02 ||

ಭಾ- ಅಕುರ್ವತಃ ಕರ್ಮ ನ ಲಿಪ್ಯತೇ ಇತಿ ನಾಸ್ತಿ |

‘ಅಜ್ಞಸ್ಯ ಕರ್ಮ ಲಿಪ್ಯೇತ ಕೃಷ್ಣೋಪಾಸ್ತಿಮಕುರ್ವತಃ |

ಜ್ಞಾನಿನೋಽಪಿ ಯತೋ ಹ್ರಾಸ ಆನಂದಸ್ಯ ಭವೇದ್ ಧ್ರುವಮ್ |

ಅತೋಽಲೇಪೇಽಪಿ ಲೇಷಃ ಸ್ಯಾದತಃ ಕಾರ್ಯೈವ ಸಾ ಸದಾ ||’ ಇತಿ ನಾರದೀಯೇ ||02||

ಅಸುರ್ಯಾ ನಾಮ ತೇ ಲೋಕಾ ಅನ್ಧೇನ ತಮಸಾಽಽವೃತಾಃ |

ತಾಂಸ್ತೇ ಪ್ರೇತ್ಯಾಭಿಗಚ್ಛಂತಿ ಯೇ ಕೇ ಜಾತ್ಮಹನೋ ಜನಾಃ || 03 ||

ಭಾ- ಸಷ್ಟು ರಮಣವಿರುದ್ಧತ್ವಾದಸುರಾಣಾಂ ಪ್ರಾಪ್ಯತ್ವಾಚ್ಚಾಸುರ್ಯಾಃ |

"ನ ಚ ರಮನ್ಯಹೋ ಅಸದುಪಾಸನಯಾಽಽತ್ಮಹನಃ" ಇತ್ಯುಕ್ತಕ್ವಾತ್ |

"ಮಹಾದುಃಖೈಕಹೇತುತ್ವಾತ್ ಪ್ರಾಪ್ಯತ್ವಾದಸುರೈಸ್ತಥಾ |

ಅಸುರ್ಯಾ ನಾಮ ತೇ ಲೋಕಾಸ್ತಾನ್ ಯಾಂತಿ ವಿಮುಖಾ ಹೌ || " ಇತಿ ವಾಮನೇ |

ಯೇ ಕೇ ಚೇತ್ಯನೇನ ನಿಯಮ ಉಕ್ತಃ |

‘ನಿಯಮೇನ ತಮೋ ಯಾಂತಿ ಸರ್ವೇಽಪಿ ವಿಮುಖಾ ಹೌ |’ ಇತಿ ಚ || 03 ||

ಅನೇಜದೇಕಂ ಮನಸೋ ಜವೀಯೋ ನೈನದ್ ದೇವಾ ಆಪ್ನವನ್ ಪೂರ್ವಮರ್ಷತ್ |

ತದ್ ಧಾವತೋಽನ್ಯಾನತ್ಯೇತಿ ತಿಷ್ಠತ್ ತಸ್ಮಿನ್ನಪೋ ಮಾತರಿಶ್ವಾ ದಧಾತಿ || 04 ||

ಭಾ- "ಅನೇಜನ್ನರ್ಭಯತ್ವಾತ್ ತದೇಕಂ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತಸ್ತಥಾ |

ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾತುಮಶಕ್ಯತ್ವಾದಗಮ್ಯಂ ತತ್ ಸುರೈರಪಿ ||

ಸ್ವಯಂ ತು ಸರ್ವಾನಗಮತ್ ಪೂರ್ವಮೇವ ಸ್ವಭಾವತಃ |

ಅಚಿನ್ಯಶಕ್ತಿಶ್ಚೈವ ಸರ್ವಗತ್ವಾಚ್ಚ ತತ್ಪರಮ್ ||

ದ್ರವತೋಽತ್ಯೇತಿ ಸನ್ನಿಷ್ಠನ್ ತಸ್ಮಿನ್ ಕರ್ಮಾಣ್ಯಧಾನ್ಮರುತ್ |

ಮಾರುತ್ಯೇವ ಯತಶ್ಚೇಷ್ಡಾ ಸರ್ವಾ ತಾಂ ಹರಯೇಽರ್ಪಯೇತ್ || "

ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಣೇ | ಋಷಿ-ಜ್ಞಾನೇ || 04 ||

ತದೇಜತಿ ತನ್ನೈಜತಿ ತದ್ ದೂರೇ ತದ್ವಂತಿಕೇ |

ತದಂತರಸ್ಯ ಸರ್ವಸ್ಯ ತದು ಸರ್ವಸ್ಯ ಬಾಹ್ಯತಃ || 05 ||

ಭಾ- ತದೇಜತಿ ತತ ಏವ ಏಜತ್ಯನ್ಯತ್ | ತತ್ ಸ್ವಯಂ ನೇಜತಿ |

" ತತೋ ವಿಭೇತಿ ಸರ್ವೋಽಪಿ ನ ವಿಭೇತಿ ಹರಿಃ ಸ್ವಯಮ್ |

ಸರ್ವಗತ್ವಾತ್ ಸ ದೂರೇ ಚ ಬಾಹ್ಯೇಽಂತಶ್ಚ ಸಮೀಪಗಃ || "

ಇತಿ ತತ್ತ್ವ ಸಂಹಿತಾಯಾಮ್ || 05 ||

ಯಸ್ತು ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನ್ಯಾತ್ಮನೈವಾನುಪಶ್ಯತಿ |
ಸರ್ವಭೂತೇಷು ಚಾತ್ಮಾನಂ ತತೋ ನ ವಿಜುಗುಪ್ಸತೇ || 06 ||

ಭಾ- "ಸರ್ವಗಂ ಪರಮಾತ್ಮಾನಂ ಸರ್ವಂ ಚ ಪರಮಾತ್ಮನಿ |
ಯಃ ಪಶ್ಯೇತ್ ಸ ಭಯಾಭಾವಾನ್ಯಾತ್ಮಾನಂ ಗೋಪ್ತುಮಿಚ್ಛತಿ ||"

ಇತಿ ಸೌಕರಾಯಣಶ್ರುತಿಃ || 06 ||

ಯಸ್ಮಿನ್ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನ್ಯಾತ್ಮೈವಾಭೂದ್ ವಿಜಾನತಃ |
ತತ್ರ ಕೋ ಮೋಹಃ ಕಃ ಶೋಕ ಏಕತ್ವಮನುಪಶ್ಯತಃ || 07 ||

ಭಾ - ಯಸ್ಮಿನ್ - ಪರಮಾತ್ಮನಿ, ಸರ್ವಭೂತಾನಿ ಸ ಪರಮಾತ್ಮೈವ ತತ್ರ ಸರ್ವಭೂತೇಷ್ವಭೂತ್ |
ಏವಂ ಸರ್ವಭೂತೇಷ್ವೇಕತ್ವೇನ ಪರಮಾತ್ಮಾನಂ ವಿಜಾನತಃ ಕೋ ಮೋಹಃ ?
'ಯಸ್ಮಿನ್ ಸರ್ವಾಣಿ ಭೂತಾನಿ ಸ ಆತ್ಮಾ ಸರ್ವಭೂತಗಃ |
ಏವಂ ಸರ್ವತ್ರ ಯೋ ವಿಷ್ಣುಂ ಪಶ್ಯೇತ್ ತಸ್ಯ ವಿಜಾನತಃ |
ಕೋ ಮೋಹಃ ಕೋಽಥವಾ ಶೋಕಃ ಸ ವಿಷ್ಣುಂ ಪರ್ಯಗಾದ್ಯತಃ ||'

ಇತಿ ಪಿಪ್ಪಲಾದಶಾಖಾಯಾಮ್

ಪೂರ್ವೋಕ್ತಾನುವಾದೇನ ಶೋಕಮೋಹಾಭಾವೋ ವಿಜಾನತಶ್ಚಾತ್ರೋಚ್ಯತೇ | ಅಭ್ಯಾಸಶ್ಚ
ಸರ್ವಗತತ್ವಸ್ಯ ತಾತ್ರರ್ಯದ್ಯೋತನಾರ್ಥಃ || 07 ||

ಸ ಪರ್ಯಗಾಚ್ಛುಕ್ತಮಕಾಯಮವ್ರಣಮನ್ನಾವಿರಂ ಶುದ್ಧಮಪಾಪಾವಿದ್ಧಮ್ |
ಕವಿರ್ಮನೀಷೀ ಪರಿಭೂಃ ಸ್ವಯಂ ಭೂರ್ಯಾಥಾತಥ್ಯತೋಽರ್ಥಾನ್ ವ್ಯದಧಾಚ್ಛಾಶ್ಚತೀಭ್ಯಃ
ಸಮಾಭ್ಯಃ || 08 ||

ಭಾ- 'ಶುಕ್ರಂ ತಚ್ಛೋಕರಾಹಿತ್ಯಾದವ್ರಣಂ ನಿತ್ಯಪೂರ್ಣತಃ |
ಪಾವನತ್ವಾತ್ ಸದಾ ಶುದ್ಧಮಕಾಯಂ ಲಿಂಗವರ್ಜನಾತ್ |
ಸ್ಥೂಲದೇಹಸ್ಯ ರಾಹಿತ್ಯಾದನ್ನಾವಿರಮುದಾಹೃತಮ್ ||
ಏವಂಭೂತೋಽಪಿ ಸಾರ್ವಜ್ಞಾತ್ ಕವಿರಿತ್ಯೇವ ಶಬ್ದ ತೇ |
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಸರ್ವಮನಸಾಂ ಪ್ರಕೃತ್ಯಾ ಮನಸೋಽಪಿ ಚ ||
ಈಶಿತೃತ್ವಾನ್ಮನೀಷೀ ಸ ಪರಿಭೂಃ ಸರ್ವತೋವರಃ |
ಸದಾಽನನ್ಯಾಶ್ರಯತ್ವಾಚ್ಚ ಸ್ವಯಮ್ಭೂಃ ಪರಿಕೀರ್ತಿತಃ ||

ಸ ಸತ್ಯಂ ಜಗದೇತಾದೃಜ್ ನಿತ್ಯಮೇವ ಪ್ರವಾಹತಃ ||

ಅನಾದ್ಯನಂತಕೋಲೇಷು ಪ್ರವಾಹೈಕಪ್ರಕಾರತಃ |

ನಿಯಮೇನೈವ ಸಸೃಜೇ ಭಗವಾನ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮಃ |

ಸಜ್ಜಾ ನಾನಂದಶೀರ್ಷೋಽಸೌ ಸಜ್ಜಾ ನಾನಂದಬಾಹುಕಃ |

ಸಜ್ಜಾ ನಾನಂದದೇಹಶ್ಚ ಸಜ್ಜಾ ನಾನಂದಪಾದವಾನ್ ||

ಏವಂ ಭೂತೋ ಮಹಾವಿಷ್ಣುರ್ಯಥಾರ್ಥಂ ಜಗದೀದೃಶಮ್ |

ಅನಾದ್ಯನಂತಕಾಲೀನಂ ಸಸರ್ಜಾತ್ಮೈಚ್ಛಯಾ ಪ್ರಭುಃ || ಇತಿ ವಾರಾಹೇ || 08 ||

ಅನ್ತನ್ತಮಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಯೇಽವಿದ್ಯಾಮುಪಾಸತೇ |

ತತೋ ಭೂಯ ಇವ ತೇ ತಮೋ ಯೇ ಉ ವಿದ್ಯಾಯಾಂ ರತಾಃ || 09 ||

ಅನ್ಯದೇವಾಹುರ್ವಿದ್ಯಯಾ ಅನ್ಯದಾಹುರವಿದ್ಯಯಾ |

ಇತಿ ಶುಶ್ರುಮ ಧೀರಾಣಾಂ ಯೇ ನಸ್ತದ್ ವಿಚಚಕ್ಷಿರೇ || 10 ||

ಭಾ - 'ಅನ್ಯಧೋಪಾಸಕಾ ಯೇ ತು ತಮೋಽನ್ಯಂ ಯಾನ್ಯಸಂಶಯಮ್ | ತತೋಽಧಿಕಮಿವ ವ್ಯಕ್ತಂ

ಯಾಂತಿ ತೇಷಾಮನಿನ್ದಕಾಃ || ತಸ್ಮಾದ್ಯಥಾಸ್ವರೂಪಂ ತು ನಾರಾಯಣಮನಾಮಯಮ್ |

ಅಯಥಾರ್ಥಸ್ಯ ನಿನ್ದಾಂ ಚ || 09-10 ||

ವಿದ್ಯಾಂ ಚಾವಿದ್ಯಾಂ ಚ ಯಸ್ತದ್ವೇದೋಭಯಂ ಸಹ |

ಅವಿದ್ಯಯಾ ಮೃತ್ಯುಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ವಿದ್ಯಯಾಽಮೃತಮಶ್ನುತೇ || 11 ||

ಭಾ - '..... ಯೇ ವಿದುಃ ಸಹ ಸಜ್ಜನಾಃ|

ತೇ ನಿನ್ದಯಾಽಯಥಾರ್ಥಸ್ಯ ದುಃಖಾಜ್ಞಾನಾದಿರೂಪಿಣಃ |

ದುಃಖಜ್ಞಾನಾದಿಸ್ತೀರ್ಣಾಃ ಸುಖಜ್ಞಾನಾದಿರೂಪಿಣಃ ||

ಯಥಾರ್ಥಸ್ಯ ಪರಿಜ್ಞಾನಾತ್ ಸುಖಜ್ಞಾನಾದಿರೂಪತಾಮ್ |

ಯಾನ್ಯೇವಂ..... || 11 ||

ಅಂಧಂ ತಮಃ ಪ್ರವಿಶಂತಿ ಯೇಽಸಮ್ಭೃತಿಮುಪಾಸತೇ |

ತತೋ ಭೂಯ ಇವ ತೇ ತಮೋ ಯ ಉ ಸಮ್ಭೃತ್ಯಾಂ ರತಾಃ || 12 ||

ಅನ್ಯದೇವಾಹುಃ ಸಮ್ಭವಾದನ್ಯದಾಹುರಸಮ್ಭವಾತ್ |

ಇತಿ ಶುಶ್ರುಮ ಧೀರಾಣಾಂ ಯೇ ನಸ್ತದ್ ವಿಚಚಕ್ಷಿರೇ || 13 ||

ಭಾ - '.....ಸೃಷ್ಟಿಕರ್ತೃತ್ವಂ ನಾಜ್ಞೇಕುರ್ವನ್ತಿ ಯೇ ಹರೇಃ |
ತೇಽಪಿ ಯಾನ್ತಿ ತಮೋ ಘೋರಂ ತಥಾ ಸಂಹಾರಕರ್ತೃತಾಮ್ |
ನಾಜ್ಞೇಕುರ್ವನ್ತಿ ತೇಽಪ್ಯೇವಂ ತಸ್ಮಾತ್ ಸರ್ವಗುಣಾತ್ಮಕಮ್ ||
ಸರ್ವಕರ್ತಾರಮೀಶೇಶಂ ಸರ್ವಸಂಹಾರಕಾರಕಮ್ || 12-13 ||"

ಸಮ್ಭೂತಿಂ ಚ ವಿನಾಶಂ ಚ ಯಸ್ತದ್ವೇದೋಭಯಂ ಸಹ |
ವಿನಾಶೇನ ಮೃತ್ಯುಂ ತೀರ್ತ್ವಾ ಸಮ್ಭೂತ್ಯಾಽಮೃತಮಶ್ನುತೇ || 14 ||

ಭಾ - "ಯೋ ವೇದ ಸಂಹೃತಿಜ್ಞಾನಾದ್ವೇಹಬನ್ಧಾದ್ವಿಮುಚ್ಯತೇ |
ಸುಖಜ್ಞಾನಾದಿಕರ್ತೃತ್ವಜ್ಞಾನಾತ್ ತದ್ವ್ಯಕ್ತಿಮಾವ್ರಜೇತ್ ||
ಸರ್ವದೋಷವಿನಿರ್ಮುಕ್ತಂ ಗುಣರೂಪಂ ಜನಾರ್ದನಮ್ |
ಜಾನೀಯಾನ್ನ ಗುಣಾನಾಂ ಚ ಭಾಗಹಾನಿಂ ಪ್ರಕಲ್ಪಯೇತ್ ||
ನ ಮುಕ್ತಾನಾಮಪಿ ಹರೇಃ ಸಾಮ್ಯಂ ವಿಷ್ಣೋರಭಿನ್ನತಾಮ್ |
ನೈವ ಪ್ರಚಿಂತಯೇತ್ ತಸ್ಮಾದ್ಭ್ರಹ್ಮಾ ಆದೇಃ ಸಾಮ್ಯಮೇವ ವಾ ||
ಮಾನುಷಾದಿವಿರಿಣ್ಶಾಂತಂ ತಾರತಮ್ಯಂ ವಿಮುಕ್ತಿಗಮ್ |
ತತೋ ವಿಷ್ಣೋಃ ಪರೋತ್ಕರ್ಷಂ ಸಮ್ಯಗ್ ಜ್ಞಾತ್ವಾ ವಿಮುಚ್ಯತೇ || ಇತಿ ಕೌರ್ಮೇ || 14 ||

ಹಿರಣ್ಮಯೇನ ಪಾತ್ರೇಣ ಸತ್ಯಸ್ಯಾಪಿಹಿತಂ ಮುಖಮ್ |
ತತ್ ತ್ವಂ ಪೂಷನ್ನಪಾವೃಣು ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ದೃಷ್ಟಯೇ || 15 ||

ಭಾ - "ಪಾತ್ರಂ ಹಿರಣ್ಮಯಂ ಸೂರ್ಯಮಣ್ಣಲಂ ಸಮುದಾಹೃತಮ್ |
ವಿಷ್ಣೋಃ ಸತ್ಯಸ್ಯ ತೇನೈವ ಸರ್ವದಾಽಪಿಹಿತಂ ಮುಖಮ್ ||
ತತ್ತು ಪೂರ್ಣತ್ವತಃ ಪೂಷಾ ವಿಷ್ಟುರ್ಧರ್ಶಯತಿಃ ಸ್ವಯಮ್ |
ಸತ್ಯಧರ್ಮಾಯ ಭಕ್ತಾಯ..... || 15 ||

ಪೂಷನ್ನೇಕರ್ಷೇ ಯಮ ಸೂರ್ಯ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯ ವ್ಯೂಹ ರಶ್ಮಿನ್ |
ಸಮೂಹ ತೇಜೋ ಯತ್ ತೇ ರೂಪಂ ಕಲ್ಯಾಣತಮಂ ತತ್ ತೇ ಪಶ್ಯಾಮಿ || 16 ||

ಭಾ - ".....ಪ್ರಧಾನಜ್ಞಾನರೂಪತಃ |
ವಿಷ್ಟುರೇಕಋಷಿರ್ಜ್ಞೇಯೋ ಯಮೋ ನಿಯಮನಾದ್ಧರಿಃ |
ಸೂರ್ಯಃ ಸ ಸೂರಿಗಮ್ಯತ್ವಾತ್ ಪ್ರಾಜಾಪತ್ಯಃ ಪ್ರಾಜಾಪತೇಃ |
ವಿಶೇಷೇಣೈವ ಗಮ್ಯತ್ವಾತ್ " || 16 ||

ಯೋಸಾವಸೌ ಪುರುಷಃ ಸೋಹಮಸ್ಮಿ || 17 ||

ಭಾ - ".....ಅಹಂ ಚಾಸಾವಹೇಯತಃ ||

ಅಸ್ಮಿ ನಿತ್ಯಾಸ್ತಿತಾಮಾನಾತ್ ಸರ್ವಜೀವೇಷು ಸಂಸ್ಥಿತಃ |

ಸ್ವಯಂ ತು ಸರ್ವಜೀವೇಭ್ಯೋ ವ್ಯತಿರಿಕ್ತಃ ಪರೋ ಹರಿಃ |

ಸ ಕ್ರತುರ್ಜ್ಞಾನರೂಪತ್ವಾದಗ್ನಿರಭ್ರಪ್ರಣೇತೃತಃ || " ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮಾಣ್ಣೇ ||

ಸತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮ ಹೃದಯೇ ಧಾರಯತೀತಿ - ಸತ್ಯಧರ್ಮಾ |

ಏಕೋಸೌ ಶಬ್ದಃ ಪ್ರಾಣೇ ಸ್ಥಿತ ಇತಿ || 17 ||

ವಾಯುರನಿಲಮಮೃತಮಥೇದಂ ಭಸ್ಮಾಂತಂ ಶರೀರಮ್ || 18 ||

ಭಾ - ಯಸ್ಮಿನ್ನಯಂ ಸ್ಥಿತಃ ಸೋಪ್ಯಮೃತಃ, ಕಿಮು ಪರಃ ? ಅಃ ಬ್ರಹ್ಮೈವ ನಿಲಯನಂ ಯಸ್ಯ

ವಾಯೋಃ ಸೋನಿಲಮ್ |

'ಅತಿರೋಹಿತವಿಜ್ಞಾನಾದ್ವಾಯುರಪ್ಯಮೃತಃ ಸ್ಮೃತಃ |

ಮಖ್ಯಾಮೃತಃ ಸ್ವಯಂ ರಾಮಃ ಪರಮಾತ್ಮಾ ಸನಾತನಃ || '

ಇತಿ ರಾಮಸಂಹಿತಾಯಾಮ್ || 18 ||

ಓಂ ಕ್ರತೋ ಸ್ಮರ ಕೃತಂ ಸ್ಮರ ಓಂ ಕ್ರತೋ ಸ್ಮರ ಕೃತಂ ಸ್ಮರ || 19 ||

ಭಾ - ಭಕ್ತಾನಾಂ ಸ್ಮರಣಂ ವಿಷ್ಣೋರ್ನಿತ್ಯಜ್ಞದ್ವಿಷ್ಟರೂಪತಃ |

ಅನುಗ್ರಹೋನ್ಮುಖತ್ವಂ ತು ನೈವಾನ್ಯತ್ ಕ್ವಚಿದಿಷ್ಟತೇ || ಇತಿ ಬ್ರಹ್ಮತರ್ಕೇ ||

ಅಗ್ನೇ ನ ಯ ಸುಪಥಾ ರಾಯೇ ಅಸ್ಮಾನ್ ವಿಶ್ವಾನಿ ದೇವ ವಯುನಾನಿ ವಿದ್ವಾನ್ |

ಯುಯೋಧ್ಯಸ್ಮಜ್ಜುಹುರಾಣಮೇನೋ ಭೂಯಿಷ್ಠಾಂ ತೇ ನಮ ಉಕ್ತಿಂ ವಿಧೇಮ || 20 ||

|| ಇತಿ ಈಶಾವಾಸ್ಯೋಪನಿಷತ್ ||

ವಯುನಂ - ಜ್ಞಾನಮ್ | 'ತ್ವದ್ವತ್ತಯಾ ವಯುನಯೇದಮಚಷ್ಟ ವಿಶ್ವಮ್' ಇತಿ ವಚನಾತ್ |

ಜುಹುರಾಣಮ್ - ಅಸ್ಮಾನಲ್ವೀಕುರ್ವತ್ | ಯುಯೋಧಿ - ವಿಯೋಜಯ |

'ಯದಸ್ಮಾನ್ ಕುರುತೇತ್ಯಲ್ಪಾಂಸ್ತದೇನೋಽಸ್ಮದ್ವಿಯೋಜಯ |

ನಯ ನೋ ಮೋಕ್ಷವಿತ್ತಾಯೇತ್ಯಸ್ಮಾದ್ ಯಜ್ಞಂ ಮನುಃ ಸ್ವರಾಡ್ |' ಇತಿ ಸ್ಮಾನ್ವೇ |

"ಯುಯು ವಿಯೋಗೇ" ಇತಿ ಧಾತುಃ | ಭಕ್ತಿಜ್ಞಾನಾಭ್ಯಾಂ ಭೂಯಿಷ್ಠಾಂ ತೇ ನಮ ಇತ್ಯುಕ್ತಿಂ

ವಿಧೇಮ ||

ಪೂರ್ಣಶಕ್ತಿಚಿದಾನಂದಶ್ರೀತೇಜಃ ಸೃಷ್ಟಮೂರ್ತಯೇ |

ಮಮಾಭ್ಯಧಿಕಮಿತ್ರಾಯ ನಮೋ ನಾರಾಯಣಾಯ ತೇ ||

|| ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಾನಂದತೀರ್ಥಭಗವತ್ಪಾದಾಚಾರ್ಯ ವಿರಚಿತಂ

ಈಶಾವಾಸ್ಯೋಪನಿಷದ್ಭಾಷ್ಯಮ್ ||

|| ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣವಶೇ ಸರ್ವಂ ಸ ವಿಷ್ಣೋರ್ವಶಗಃ ಸದಾ ||

|| ಪ್ರೀಣಯಾಮೋ ವಾಸುದೇವಂ ದೇವತಾಮಣ್ಡಲಾಖಣ್ಡಮಣ್ಡನಮ್ ||

